

KONGRESOVÉ ZPRAVODAJSTVÍ

**16th INTERNATIONAL
CONGRESS OF SPELEOLOGY**

WHERE HISTORY MEETS FUTURE

Závěrečná zpráva o průběhu 16. mezinárodního speleologického kongresu

Úvod

Ve dnech 21.–28. 7. 2013 se v Brně konal 16. mezinárodní speleologický kongres, (16 ICS), který pořádala jako svoji tradiční akci Mezinárodní speleologická unie (UIS), a který organizačně zajišťovala Česká speleologická společnost (ČSS) a účelově založené občanské sdružení Speleo2013. Kongres symbolicky navazoval na zatím jediný mezinárodní speleologický kongres, který se uskutečnil na našem území, a to na 8. mezinárodní speleologický kongres konaný v roce 1973 v Olomouci. Po USA jsme tak byli teprve druhou zemí na světě a první v Evropě, kde se tato akce uskutečnila podruhé.

Kongres se konal pod záštitou Ministerstva životního prostředí ČR, dále pod osobní záštitou hejtmána Jihomoravského kraje – Michala Haška a primátora města Brna – Romana Onderky.

Partnery kongresu bylo celkem 14 tuzemských institucí.

Ministerstvo životního prostředí ČR
Jihomoravský kraj
Město Brno
Czech Tourism
Czech Convention Bureau
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Město Blansko

Správa jeskyní ČR
Geologický ústav Akademie věd ČR
Česká geologická služba
Správa CHKO Moravský kras
Spolek pro rozvoj venkova Moravský kras
Moravské zemské muzeum
Obec Rudice
Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje

Kongres podpořilo celkem 11 sponzorů – tuzemských a zahraničních společností.

Mediform spol s r. o.
Svaz výrobců vápna ČR
Planteko
Společnost pro Moravský kras
Esri
Pivovar Starobrnno
Scurion
Beal
Vinařství rodu Pazderků
BVV Veletrhy Brno
Clever Maps

Mottem kongresu bylo „kde se historie setkává s budoucností“ (where history meets future) a bylo inspirováno celou řadou významných výročí, která jsme si v roce konání kongresu připomněli, jako např.:

- 770 let od udělení městských práv Brnu Václavem I. (1243),
- 290 let od prvního sestupu do propasti Macocha (1723),
- 80 let od překonání sifonů na podzemní Punkvě a otevření vodní plavby (1933),
- 60 let od prvního Mezinárodního speleologického kongresu v Paříži (1953),
- 40 let od Mezinárodního speleologického kongresu v Olomouci (1973).

Tato výročí symbolicky kontrastují s nejnovějšími objevy a vědeckými poznatky, které byly na kongresu prezentovány, a které v mnoha ohledech skutečně znamenají budoucnost, jako např. příspěvky z oboru geomikrobiologie, příspěvky o zkoumání jeskyní na Marsu či výcviku astronautů v jeskyních.

Organizace kongresu

Hlavním organizátorem kongresu byla ČSS, de jure potom občanské sdružení Speleo2013, založené členy organizačního výboru za tímto účelem. Prezidentem kongresu byl Prof. Pavel Bosák, ředitel Geologického ústavu Akademie věd (GÚ AV ČR) a předsedou organizačního výboru Zdeněk Motyčka, předseda ČSS.

Dalšími členy organizačního výboru, kteří měli na starosti hlavní organizační okruhy a na jejichž bedrech ležela hlavní tíha úspěšné organizace kongresu, byli:

Pokladník:	Jan Sirotek
Vědecký sekretář:	Michal Filippi
Sekretářka:	Katerina Motyckova
Registrace:	Kamila Svobodová
Propagace:	Petra Holubcová
Ubytování:	Eva Ludvíková, Robert Šamonil
Exkurze:	David Havlíček
Technický servis:	Libor Matuška
Doprava:	Igor Forgáč, Igor Harna
Webové stránky:	Tomáš Bohanes, Ladislav Blažek
Partneři:	Roman Šebela

Na organizaci a zajištění kongresových akcí se však podílely další desítky dobrovolníků, zejména členů ČSS, které zde není možné všechny jmenovat, avšak bez jejichž obětavé práce by vůbec nebylo možné kongres uskutečnit. Na největší nápor administrativních prací byla od listopadu 2012 do srpna 2013 najata jedna sekretářka a některé činnosti na kongresu byly zajišťovány pomocí brigádníků. Sídlo a hlavní kancelář poskytla organizátorům ve svých prostorách společnost Mediform s. r. o., další prostory poskytl GÚ AV ČR a privátní prostory a techniku poskytovali dle potřeby samotní organizátoři.

Účastníci kongresu

Kongresu se celkem zúčastnilo 1 007 osob z 53 zemí světa. Jednotlivé země byly zastoupeny následovně:

Alžírsko	3
Arménie.....	2
Austrálie.....	27
Belgie.....	10
Bermudy.....	1
Brazílie.....	26
Bulharsko.....	5
Česká republika.....	114
Čína.....	20
Egypt.....	2
Francie.....	41
Chorvatsko.....	23
Indie.....	1
Indonésie.....	2
Írán.....	5
Itálie.....	51

Izrael	7
Japonsko.....	7
Jihoafriická republika	1
Kanada.....	13
Korejská republika	5
Kostarika.....	1
Laos.....	1
Libanon	11
Lucembursko	2
Maďarsko	16
Makedonie	1
Malajsie.....	1
Mexiko.....	5
Německo	75
Nizozemsko.....	11
Norsko.....	12
Nový Zéland.....	6
Polsko.....	20
Portugalsko.....	13
Portoriko	12
Rakousko	39
Rumunsko.....	17
Rusko	33
Řecko	9
Slovensko.....	21
Slovinsko	35
Velké Británie	58
Spojené státy americké	147
Srbsko	5
Španělsko	9
Švédsko.....	17
Švýcarsko.....	44
Tunisko.....	4
Turecko	7
Ukrajina	7
Venezuela.....	1
Vietnam.....	1

Do místa konání kongresu se účastníci dopravili po vlastní ose – letecky do Vídně, odkud byla organizátory zajištěna doprava, dále vlakem či vlastními auty. Část

účastníků byla do Brna dopravena pořadateli předkongresových exkurzí a kempů. Účastníci byli ubytováni dle vlastního výběru v hotelech Voroněž I a Voroněž II, v hotelu Gami, na kolejiích Masarykovy Univerzity na Viniční ul. a v kempu, který byl původně zřízen v ne-dalekém areálu TJ Favorit Brno, ale nakonec byl pro nevyhovující podmínky přemístěn do areálu BVV.

Kongresové prostory a služby

Samotný kongres se konal v prostorách BVV – Veletřhy Brno, známých jako brněnské výstaviště. Hlavní část – registrace, informace, výstavní a prodejní stánky, fotografické a mapové expozice byly umístěny v prostorách Pavilonu A. Ve stejném pavilonu se konala i soutěž ve speleologických dovednostech – SpeleOlympic a v nádherném sále Rotunda probíhal festival filmů Spelemedia. Ve stejném sále se také dvakrát uskutečnilo zasedání Valné hromady UIS a vyhlášení cen za nejlepší filmy, fotografie, mapy a umělecká díla se speleologickou tematikou.

V pavilonu A1 se v sobotu 27. 7. uskutečnil slavnostní závěrečný banket. Vědecký program a všechny přednášky probíhaly v budově Kongresového centra, kde byly k dispozici sály A, B, C, D a E s celkovou kapacitou 630 míst. V kongresovém centru byly také vystaveny všechny vědecké poster.

Mezi oběma objekty byly na venkovní volné ploše instalovány dva velkokapacitní stany, ve kterých bylo provozováno občerstvení – tzv. Speleobar. Další stravovací služby zajišťovaly restaurace a kavárny v obou kongresových budovách.

Centrálním místem kongresového dění byla tzv. SpeleoVillage, umístěná v Pavilonu A2, kde byl pro účastníky k dispozici informační stánek – ICS Info-Point, jehož obsluha nepřetržitě poskytovala informace účastníkům a zajišťovala pro ně nejrůznější služby, od koupě letenek až po půjčení kol. Nedaleko umístěná registrace musela první dva dny zvládnout nápor většiny účastníků, další dny vyřizovala pozdější příchozí a zejména jednodenní vstupy, změny objednaných služeb, jednodenní exkurze apod.

V rámci SpeleoVillage bylo umístěno 35 výstav-ních a prodejních stánků, kde jednotlivé speleologické asociace a kluby prezentovaly svoji činnost, nebo firmy nabízely a prodávaly nejrůznější speleologický materiál a literaturu.

SEZNAM VYSTAVOVATELŮ A PRODEJČŮ:

Česká speleologická společnost
 Australian Speleological Society
 Správa jeskyní ČR
 DTD – diving equipment
 SCURION
 ZM Production
 Bibliography Commission UIS + Swiss SS Library
 Caving in the Abode of Clouds Project
 British Caving
 Postojnska Jama
 Speleo Projects
 Societa Speleologica Italiana
 WKU Hoffman Environmental Research
 Verband der deutschen Höhlen-und Karstforscher
 Espeleo Club Almería – Fed. Andaluza Espeleología
 Flash Black Corg Fotografia y Exploración Subterránea
 Michael Kehs Woodworks
 MTDE
 SpeleoBooks
 Romanian Speleological Federation
 iCaverns
 League Spéléologique de Franche-Comté
 Speleo Concepts
 Cave lighting project
 Association of Omsk Innovators
 Jamarska zveza Slovenije

10

French Federation of Speleology
 Speleodiving centre “Orda.cave“
 ZO ČSS Býčí skála
 ZO ČSS Devon
 Slovenská speleologická spoločnosť
 Brasil + 20
 Polish Speleological Foundation
 Verband Österreichischer Höhlenforscher (VÖH)

Program kongresu – vědecký program

Vědecký program byl zahájen v pondělí 22. 7. dopoledne v Rotundě pavilonu A, kde odezněly tři vyzvané přednášky. Prvním přednášejícím byl Doc. Martin Oliva z Moravského zemského muzea s přednáškou „The Moravian Karst in the anthropological perspective“, následoval Prof. Derek C. Ford z Kanady s přednáškou „From Olomouc 1973 to Brno 2013: a review of progress in physical speleology during the past 40 years“ a poslední přednášejícím byla Dr. Annette Summers

Engel z USA s přednáškou „The caves that microbes built – the frontier of caves and karst science“.

Nosná část programu 16. mezinárodního kongresu byla soustředěna do 11 hlavních a 4 speciálních sekcí. Každá sekce měla své konvenory z řad předních světových odborníků na danou problematiku, kteří posuzovali došlé příspěvky. Z vybraných příspěvků byly jednak sestaveny tři objemné tisky kongresových sborníků, čítající celkem 1 459 stran a jednak vybráno 240 přednášek a 74 posterů, které byly na kongresu prezentovány. Oficiálním jazykem kongresu byla angličtina. Každý přednášející měl k dispozici 15 min na prezentaci a 5 min na diskuzi. Sledování času bylo vždy v kompetenci předsedajícího v dané sekci, resp. v daném sále, nicméně přednášející projeví v tomto bodě mimořádnou ukázněnost a celý, téměř týdenní program proběhl bez jakýchkoliv zpoždění!

ČLENĚNÍ, NÁZVY SEKCI A JMÉNA KONVENORŮ
(v závorkách) jednotlivých přednáškových sekcí v rámci 16. mezinárodního speleologického kongresu: History of Speleology and Karst Research (Stephan Kempe),

Archaeology and Paleontology in Caves (Martin Golec),
 Exploration and Cave Techniques (Aaron Bird, Robert Eavis, Jiří Kyselák),
 Karst and Caves in Carbonate Rocks, Salt and Gypsum (Pavel Bosák, Michal Filippi),
 Karst, Pseudokarst and Caves in Other Rocks (Pavel Bosák, Michal Filippi, Jiří Adamovič),
 Speleogenesis (Philippe Audra, Didier Cailhol, Aleksander A. Klimchouk),
 Modelling in Karst and Cave Environments (Matt Covington, Franci Gabrovšek),
 Biospeleology, Evolution, Ecology and Threats (Ivan Horáček, Lukáš Faltejsek),
 Geomicrobiology of Cave and Karst Environments (Anette S. Engel),
 Protection and Management of Karst, Education (Jean-Pierre Bartholeyns, Christiane Grebe, Iona Meleg),
 Other Topics – Medicine, Philosophy, Social Aspects, and Extraterrestrial Karst (Nadja Zupan Hajna, Pavel Bosák, Michal Filippi, Tomáš Bohanes),
 Cave Mineralogy (Bohdan P. Onac),
 Cave Climate and Paleoclimate Record of the Global Change (Yavor Shopov, Derek Ford),
 Karst and Cave Survey, Mapping and Data Processing (Peter Matthews, Mladen Garašič),
 Speleological Research and Activities in Artificial Underground (Mario Parise).

Program kongresu – zasedání pracovních komisí UIS, speciální setkání

V rámci kongresu proběhlo zasedání 18 pracovních komisí UIS, které řešily otázky související s předmětem jejich činnosti:

Archeology and Paleontology Commission,
 Artificial Cavities Commission,
 Bibliography Commission,
 Glacier, Firn and Ice Caves Commission,
 Longest and Deepest Caves Commission,
 Pseudokarst Commission,

Cave Mineralogy Commission,
Physical Chemistry Commission,
Microbiology Commission,
Material and Technique Commission,
Cave Protection Commission,
Permanent Commission on Speleotherapy,
Speleogenesis Commission,
Volcanic Cave Commission,
Education Commission,
Cave Diving Commission,
Cave Rescue Commission,
Informatics Commission.

V rámci kongresu byl také uspořádán speciální diskuzní „kulatý stůl“ k problematice White nose syndrome, který pořádal Ústav biologie obratlovců Akademie věd ČR společně s ČESON. Účastníci setkání zde řešili nejnovější poznatky o tomto onemocnění a rovněž specifika nemoci v různých geografických lokacích.

Dalším z řady oficiálních setkání bylo zasedání FEALC – jihoamerické speleologické asociace a ISCA – zasedání asociace provozovatelů zpřístupněných jeskyní.

Program kongresu – Salony a Spelemedia

V rámci kongresu byly uspořádány tradiční soutěžní přehlídky fotografií (Photo Salon), map (Cartography Salon) a uměleckých děl vztahujících se k jeskyním a speleologii (Art Salon). Dále proběhla soutěž o nejlepší film se stejnojmennou tematikou – Spelemedia.

PHOTO SALON

Celkem bylo přihlášeno 880 fotografií od 28 autorů. Soutěžilo se v 5 kategoriích, fotografie posuzovalo pět porotců, všichni renomovaní fotografové. Jako nejlepší byli vybráni a oceněni následující autoři a fotografie:

V kategorii “Scenes from Nature” – Robbie Shone – “Blind Fish Qi Dong”.

V kategorii “Enhanced and Surreal Imagery” – Robbie Shone – “Yoga in Gail Dong”.

V kategorii “Cave Photo Image” – Philippe Crochet – “Nam non – Great galery”.

V kategorii “Story Series” – Robbie Shone – “China story”.

V kategorii “Humor” – Guillaume Pelletier – “Qi keng po”.

Vítěz salonu – Peter Hofmann – “HDR panoramic series”.

CARTOGRAPHY SALON

Do Salonu bylo celkem přihlášeno 43 prací. Soutěžilo se v 6 kategoriích, díla posuzovalo celkem 6 porotců. Jako nejlepší byli vybráni a oceněni následující autoři a díla:

V kategorii “Cave Cartography” – Stephen Gladieux – Base Camp Section, Fisher Ridge, Cave System.

V kategorii “Regional Cartography” – Petra Gostinčar – Speleological map of the Kanin massif.

V kategorii “Artificial Underground Map” – Traian Minghira, Tudor Tamas – The city of Baia Mare medieval sewage network.

V kategorii “3D Model” – Patricia Kambesis – Bull Cave System.

V kategorii “Interactive Presentation” – Paulo Camelo – Digital Interactive Virtual Tour and Topography.

Vítěz salonu – Paulo Camelo – Digital Interactive Virtual Tour and Topography.

Dále byla v rámci kartografického salonu udělena následující čestná uznání:

Philipp Hauselmann – Hollgrotten bei Baar,
Olga Suldovska – JESO and JESOVIEW,
Daniel Hutňan – Grotta del Bue Marino,
Sarah Edalatian Araste – Map Collection from Iran.

ART SALON

V rámci tohoto salonu se sešla desítka prací, z nichž byli vybráni a oceněni nejlepší následující autoři a díla:

V kategorii “Painting/Drawing” – Taraneh Khalegali

– "In the weil of Darkness II".

V kategorii "Mixed Media" – Veronika Vogel – "Wool works I".

Vítěz salonu – Yuriko Chikano – "My dream cave II".

SPELEMEDIA

Do filmové soutěžní přehlídky se přihlásilo celkem 20 autorů s 25 filmy, z nichž tříčlenná porota vybrala jako nejlepšího film „Hadí jeskyně (Snake Cave) Slovenia“ Tomáše Rotha.

Celkově (včetně mimo soutěžních) bylo v rámci přehlídky SpeleMedia promítnuto 36 filmů od 27 autorů, z nich měli účastníci možnost vybrat rovněž nejlepší film podle svého uvážení. Cenu diváků získal film Darko Bakšiče „Expedition Lukina Jama 2010“.

Program kongresu – Valná hromada UIS

U příležitosti 16. mezinárodního speleologického kongresu proběhlo dvoudenní zasedání Valné hromady UIS. První rokovácí den se konal v neděli 21. 7. a druhý v neděli 28. 7. Prvního jednání se zúčastnilo 37 oficiálních delegátů jednotlivých států, kompletní byro UIS a desítky hostů. Na programu bylo zejména projednávání zpráv o činnosti byra UIS a jednotlivých komisí, jakož i prezentace přidružených organizací. Byly předloženy návrhy na změnu Organizačního řádu a etického kodexu UIS.

Druhého jednání se zúčastnilo 41 oficiálních delegátů, opět kompletní byro UIS a desítky hostů. Byly odsouhlaseny změny v Organizačním řádu a etickém kodexu UIS, projednány zprávy pokladníka a revizorů a zejména bylo zvoleno nové byro UIS ve složení:

President:	Kyung Sik Woo (Korea)
Vicepresident:	George Veni (USA)
Vicepresident:	Efrain Mercado (Puerto Rico)
General Secretary:	Fadi Nader (Libanon)
Adjunct Secretaries:	Nadja Zupan Hajna (Slovinsko)
	Christian Dodelin (Francie)
	Zdeněk Motyčka

(Česká republika)

Jean-Pierre Bartholeyns

(Belgie)

Stan Flavel (Austrálie)

Giovanni Badino (Itálie)

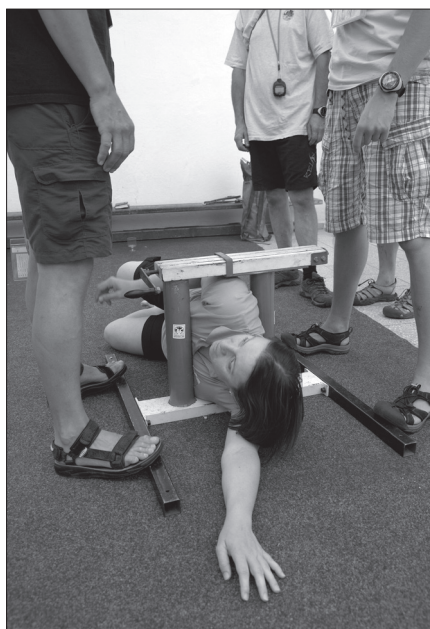
Mladen Garasic (Chorvatsko)

Nivaldo Colzato (Brazílie)

Česká republika tak má po čtyřech letech opět zástupce v byru UIS v osobě předsedy ČSS Zdeňka Motyčky. Bývalý prezident Andrew Eavis, který stál v čele UIS od roku 2005, byl zvolen čestným prezidentem UIS.

Program kongresu – SpeleOlympic

V bočním křídle pavilonu A2 byla od pondělí 22. 7. do pátku 26. 7. instalována soustava speleologických

trenažerů, kde měli zájemci možnost si ověřit svoje dovednosti a výkony v soutěži SpeleOlympic. Celkem soutěžilo 145 osob v šesti kategoriích a vítězové byli následující:

LEZENÍ PO LANĚ – 30 m (v min.)

V kategorii Junior – Alexander Wendel 5:13
 V kategorii ženy 18–44 let – Amina Chanysheva 1:48
 V kategorii ženy nad 45 let – Janine McKinnon 2:54
 V kategorii muži 18–44 let – Vrviščar Boščar 1:23
 V kategorii muži nad 45 let – Giovanni Badino 2:28

LEZENÍ PO LANĚ – 100 m (v min.)

V kategorii ženy 18–44 let – Amina Chanysheva 7:56
 V kategorii muži 18–44 let – Henry Rockliff 7:58
 V kategorii muži nad 45 let – Giovanni Badino 12:25

LEZENÍ PO LANKOVÉM ŽEBŘÍKU – 10 m (v sec)

V kategorii Junior – Maja-Lisa Krafft 87:20
 V kategorii ženy 18–44 let – Rebecca Lawson 11:08
 V kategorii ženy nad 45 let – Lubov Chrapko 17:48
 V kategorii muži 18–44 let – Erik Pott 9:34
 V kategorii muži nad 45 let – Giovanni Badino 12:2

LANOVÝ Trenažér (v min.)

V kategorii ženy 18–44 let – Amina Chanysheva 1:48
 V kategorii ženy nad 45 let – Janine McKinnon 8:05
 V kategorii muži 18–44 let – Filipp Cherednichenko 2:01
 V kategorii muži nad 45 let – Alexandr Maramygin 4:51

ÚžINOVÝ Trenažér (v min.)

V kategorii Junior – Zehnder Simeon 1:20
 V kategorii ženy 18–44 let – Amina Chanysheva 1:07
 V kategorii ženy nad 45 let – Lubov Chrapko 1:28
 V kategorii muži 18–44 let – Robert Eavis 0:55
 V kategorii muži nad 45 let – Wooky 1:03

Kromě výše uvedených kategorií měli účastníci možnost vyzkoušet si, jakou nejmenší úžinou prolezou a vítězové v kategorii mužů – Vrviščar Boštjan a Beat Heeb shodně zdolali průlez zvící pouhých 15 cm! V kategorii žen prolezla Sophie Chollet úžinou o šířce 14 cm.

Program kongresu – společenský program

První společenskou událostí v rámci kongresu bylo jeho slavnostní zahájení. To se uskutečnilo v neděli 21. 7. v 19 hod. na volné ploše mezi budovou kongresového centra a pavilonem A. Úvodní kulturní vložku obstarala dechová kapela „Blučníci“ a taneční soubor „Rudická chasa“. Následovaly slavnostní projevy v pořadí Andrew Eavis – prezident UIS, Roman Celý – náměstek hejtmána Jihomoravského kraje, Zdeněk Motyčka – předseda ČSS a předseda organizačního výboru kongresu a Pavel Bosák – prezident 16. mezinárodního speleologického kongresu. Poté přišlo

slavnostní vztyčení vlajky UIS, doprovázené zpěvem Barbory Šimečkové, která interpretovala starou jeskyňářskou hymnu „Skalin duch“. Do pozdních nočních hodin pak probíhal společenský večer s rautem z tradičních místních specialit a k tanci i poslechu hrála cimbálová muzika „Vonica“. Zahajovací večer se velmi vydařil a zásadní měrou přispěl k přátelské atmosféře dalšího průběhu kongresu.

Ve středu 24. 7. se od 20.00 konal na volné ploše za pavilonem A mimořádně povedený koncert přední české bluegrassové kapely „Druhá tráva“ se speciálním hostem „Katkou Garcíá“. Dvouhodinové představení bylo účastníky velmi ceněno, nejen pro kvalitní hudební provedení, ale také proto, že velká část repertoáru byla prezentována v angličtině a částečně i ve španělštině.

Závěrečný kongresový banket se uskutečnil v sobotu 27. 7. ve velkolepých prostorách pavilonu A1, kde bylo připraveno posezení pro 1 000 hostů, předsednický stůl pro 11 osob, velkoprošné promítací plátno a nezbytné rautové stoly s bohatou nabídkou jídla a pití. Program večera zahájili svými projevy Pavel Bosák a Zdeněk Motyčka, načež následoval raut. Po rautu byl další program věnován slavnostnímu vyhlášení tradičních cen UIS, kterého se ujala bývalá prezidentka UIS, paní Julia Mary James.

Vyhlášené ceny a vítězové:

France HABE prize 2013

Cenu uděluje UIS za mimořádný přínos na poli dokumentace a ochrany krasu a jeskyní. Vítězem se stal Thomas Arbenz ze Švýcarska a jeho kniha „Cave pearls of Meghalaya“, která souhrnným způsobem zpracovává výsledky mnohaletého výzkumu, studia a ochrany krasu a jeskyní v indickém státě Meghalaya.

Exploration Awards

V rámci cen za nejvýznamnější objev v období od předchozího mezinárodního speleologického kongresu se vítězem stal výzkumný projekt ve Fort Stanton Cave, USA, „Fort Stanton Cave Study Project“. Oceněn byl zejména objev největší světové speleotémy – sintrové řeky o délce 18 km (!!!) a příkladná péče o ochranu tohoto unikátního fenoménu.

Ve stejné kategorii byla rovněž udělena dvě čestná uznání:

Za objevy v zatopeném systému K'oox Baal v Mexiku jej získal projekt „Xibalba“, který zde realizují zejména členové ČSS. V letech 2009–2012 zde objevili více než 30 km nových prostor, čímž se systém K'oox Baal stal

s délkou 75 km čtvrtým nejdelším zatopeným jeskynním systémem světa.

Za objevy jeskynního systému „Hang Son Doong“ ve Vietnamu byl čestným uznáním oceněn mezinárodní britsko-vietnamský tým. Zmíněný systém je s délkou 8,5 km a průměrnou šířkou všech chodeb 67 m (!!!) nejmohutnější jeskyní světa.

Best Posters

V kategorii nejlepších prezentovaných posterů byl oceněn poster „Holocene Temperature Fluctuation in Central Europe Recorded in Stalagmite M6 (Milandre Cave, Switzerland), autoři Anamaria D. Häuselmann, Adam Hasenfratz, Hai Cheng, Lawrence R. Edwards, Dominik Fleitmann.

Cenu účastníků kongresu si odnesl poster „Predation Mediated Carbon Turnover in Nutrient – Limited Cave Environments (Milandre Cave, Switzerland), autoři Melissa Wilks, Hazel A. Barton.

Special Books Awards

Tradiční cenu udělovanou za nejlepší knihu se speleologickou tematikou získala kniha *Speleothem Science: From Process to Past Environments*, autoři Ian J. Fairchild, Andy Baker a kniha *Ehumano e a paisagem cárstica (Humans and Karst Landscape)*, autoři Heros Augusto Santos Lobo, Luiz Eduardo Panisset Travassos.

Po slavnostním udílení cen UIS pokračoval závěrečný banket speciálním překvapením – velkolepým ohňostrojem, které věnoval odstoupjící prezident UIS Andrew Eavis. Následovala volná zábava s tancem až do pozdních nočních hodin.

Program kongresu – ostatní

Není možné na několika stranách podrobně vylíčit vše, co se během týdne konání vlastního kongresu v Brně událo, přesto za zaznamenání stojí ještě alespoň zmínka o fotografické výstavě „Karel Absolon a Czech Speleo Photo“, kde bylo v první části možné zhlédnout unikátní velkoformátové fotografie pořízené Karlem Absolonom při jeho výzkumech v Moravském krasu

a ve druhé části vítězné fotografie z prvních tří ročníků fotografické soutěže Czech Speleo Photo.

Za zmínku také stojí promítání filmů a prezentací ve 3D technologii, které technicky a částečně i obsahově zabezpečili fotografové ze skupiny „La Salle“, kteří se na tuto technologii specializují. V programu způsobilo doslova poprask (v pozitivním slova smyslu) uvedení kolorovaných 3D diapozitivů Karla Absolona pořízených téměř před 100 lety!

Exkurze

Nabídka terénních exkurzí po blízkých i vzdálenějších krasových oblastech připravena pro 16. mezinárodní speleologický kongres byla velmi rozmanitá. Na jejich organizaci se kromě ČSS a Správy jeskyní ČR podílely také speleologické asociace a kluby ze Slovenska, Maďarska, Německa, Rakouska, Slovinska, Rumunska a Ukrajiny. Ke každé před a pokongresové exkurzi byl sestaven a vydán speciální exkurzní průvodce, kongresové exkurze byly popsány v kongresovém programu, který každý účastník obdržel při registraci.

Exkurze byly rozděleny do následujících kategorií a označeny písmeny vyjadřujícími charakter příslušné kategorie:

B – předkongresové exkurze, kterých se uskutečnilo 10 a zúčastnilo se jich celkem 160 osob,

WED – kongresové střední exkurze, které se uskutečnily dvě a zúčastnilo se jich celkem 576 osob,

NC – kongresové jednodenní nejeskyňářské exkurze, kterých se uskutečnilo 5 a zúčastnilo se jich celkem 255 osob,

EC – večerní jeskyňářské exkurze, kterých se uskutečnilo 7 a zúčastnilo se jich celkem 85 osob,

A – pokongresové exkurze, kterých se uskutečnilo 8 a zúčastnilo se jich celkem 111 osob.

B – Předkongresové exkurze

Zde jsou uvedeny všechny uskutečněné předkongresové exkurze, včetně stručných zpráv od vedoucích jednotlivých exkurzí. Pro jejich značnou nejednotnost byly některé zprávy zkráceny a upraveny.

B1CZ, Show caves and UNESCO monuments in the Czech Republic

(David Haulíček)

Exkurze se konala ve dnech 14.–20. 7. a přihlásilo se na ni 25 účastníků. Asi 2 týdny před zahájením exkurze však 2 osoby účast odřekli, tudíž bylo celkem 23 účastníků. Dvěma, kteří účast odřekli, byla refundována částka odpovídající cca polovině vložného (náklady na ubytování a vstupy). Program exkurze odpovídal deklarovanému programu se dvěma výjimkami. Z časových důvodů byla vynechána návštěva barokní vesnice Holašovice v Jižních Čechách a návštěva hradu Valečov v Českém Ráji. Navíc byla do programu zařazena exkurze do pivovaru Konrad s občerstvením. Exkurze byla účastníky vnímána velmi pozitivně, dodnes mi přicházejí děkované e-maily. Za poněkud hektickou lze označit návštěvu Karlštejna (2. okruh – max. 16 osob), kde bylo nutné rozdělit účastníky na 2 skupiny a do hradu vcházet postupně v hodinovém intervalu. Navíc vzhledem k věku a fyzickým schopnostem účastníků byla pro některé z nich dvacetiminutová chůze do kopce těžko přijatelná. Problém jsem vyřešil pronájemem taxíku, který však musel z dopravních důvodů objet hrad z druhé strany, což zabralo minimálně stejných 20 minut. Druhá skupina se v té době věnovala studiu zkamenělin na Budňanské skále pod vedením

dr. Jančaříkové. Za jednoznačně pozitivní a skvěle připravené musím pochválit každé přijetí v turisticky zpřístupněných jeskyních. Díky tedy Jardovi Hromasovi, Karlu Drbalovi a Dušanu Milkovi. Překvapením na závěr byla pak přeprava do Brna pronajatým jídelním vozem s večerí společně s účastníky exkurze B5CZ.

B2CZ, Caving in the Moravian Karst

(Petr Polák)

Předkongresový speleokemp zaměřený na exkurze po místních lokalitách se konal ve dnech 15.–21. 7. Zúčastnilo se ho 59 osob.

V den příjezdu byli všichni účastníci seznámeni s organizačními záležitostmi týkajícími se ubytování, stravování, organizací dopravy na exkurze a průběhu exkurzí. Ubytování bylo zajištěno v Jedovnici v autokempu Olšovec v dvou nebo čtyřmístných chatkách. Stravování bylo formou polopenze a navíc v exkurzní den každý obdržel obědový balíček. Účastníci si mohli vybrat celkem z 18 různých exkurzí. V nabídce byly jak klasické exkurze do Amatérské jeskyně, Býčí skály, Rudického propadání a dalších, tak i exkurze pro milovníky SRT jako Skleněné domy nebo slanění propasti Macocha. Zápis na exkurze probíhal každý večer vždy na jeden až dva dny dopředu prostřednictvím formulářů, které byly vyvěšeny na chatkách organizačního týmu spolu s mapami, u kterých se vždy živě diskutovalo. Informace byly také dostupné v tištěném exkurzním průvodci. Na exkurze byli účastníci rozvázeni z kempu autobusem dle předem stanoveného harmonogramu ve dvou etapách. Po příjezdu na smlouvaná stanoviště se jich ujali průvodci z místních speleologických skupin, kteří již realizovali samotnou exkurzi. Po skončení exkurzí byli všichni obdobně svezeni zpět z jednotlivých stanovišť do kempu. Pro účastníky předkongresového kempu byl zorganizován společenský večer ve formě gril-párty s bohatým občerstvením, českým pivem, vínem a živou hudbou.

Průběh kempu byl účastníky vysoce pozitivně hodnocen. Nedošlo k žádným úrazům ani k jiným událostem, které by průběh kempu nějak narušily.

Účastníci se sjeli z Anglie, Německa, Francie, Švédska, Španělska, Polska, Itálie, Rakouska, Švýcarska, Holandska, Ruska, Austrálie, USA, Brazílie a Kanady. Organizační tým pracoval ve složení R. Nejezchleb (exkurze), J. Pernica (logistika), L. Smetana (ubytování), F. Doležal (provozní záležitosti) a P. Polák (komunikace a management). Speciální poděkování patří zejména všem speleologickým skupinám a jejich průvodcům, kteří umožnili zrealizování jednotlivých exkurzí, dále Správě CHKO Moravský kras za podporu obou kempů a poskytnutí svého personálu pro průvodcovskou činnost, Správě jeskyní Moravského krasu za umožnění návštěvy Punkevních jeskyní a v neposlední řadě stálé službě v kempu (Šárka a Kamila), která poskytla všem účastníkům patřičné zázemí a podporu.

B3CZ, The most interesting karstological phenomena of Moravia
(*Jiří Otava*)

Exkurze proběhla od 15. do 19. 7., zúčastnilo se 5 platících osob a průvodci.

Stručný průběh akce:

Po 15. 7. Sraz ČGS Brno, Leitnerova v 17 hod., transport do Olomouce, penzion U Jakuba, večer komentovaná prohlídka Olomouce, seznamování účastníků, seznámení s programem.

Út 16. 7. Přejezd do Hranického krasu, návštěva velkolomu Skalka Hranické cementárny – celková geologická situace, příbojové facie miocénu, ukázky křídového a miocenního paleokrasu, transgrese karpátu na paleozoické vápence. Komentovaná prohlídka Zbrašovských aragonitových jeskyní, geneze, paleokrasové jevy, problém CO₂, speleotém, raftových stalagmitů aj. Komentovaná prohlídka Hranické propasti, geneze, geologie, historie objevů a potápění. Svatý kopeček, geologie a historie kraje.

St 17. 7. Olomouc – Hrabová, muzeum lomu a vápenictví v regionu, astronomická observatoř, českobratrský kostel. Velkolom Vitošov: krasové a paleokrasové formy, geneze, speleotémy, paleontologie, historie dokumentace, terra rossa, terra

fusca, poruchové zóny. Jeskyně Na Špičáku – geneze, historie objevů, geologie okolí, speleotémy, zápis do návštěvní knihy. Glacifluviální lokality: Supíkovice starý lom a Velká Kraš, minipark eratických balvanů nordické provenience – polská hranice. Jeskyně Na Pomezí: geneze, historie objevů, geologie, speleotémy, geologický minipark na povrchu.

Čt 18. 7. Olomouc – masiv Třesína, prohlídka s. úpatí Třesína – sprašová sedimentace, krasové vyvěračky, starý vchod do jeskyní, Lichtenštejnské stavby, jeskyně Podkova, celková geologická, karsologická a hydrogeologická situace. Mladečská jeskyně – archeologie, paleontologie, speleogeneze, hydrografie, historie objevů a výzkumů. Javoříčské jeskyně, výklad speleogeneze, geologie, historie objevů aj. Terénní povrchová exkurze, Zátvořice, Zkamenělý zámek, údolí Špraňku, soutok s Javoříčkou, ponor, jeskyně Za hájovou. Večer transport Olomouc – Jedovnice. Ve všech zpřístupněných jeskyních účastníci obdrželi dárkové tašky se speleologickými materiály a upomínkovými předměty.

Pá 19. 7. Geologický a geomorfologický výklad na Helišově skále. Suchdolský ponor, historie objevu, geologie, paleokrasový vývoj na hranici eivel-givet, hydrografie. Natočení stereo záznamu z Mystéria. Geologie, geomorfologie a hydrografie Sloupského údolí, archeologie, Kůlna, ponor Sloupského potoka, Hřebenáč. Lom Na Bradinách, karsologie, křídový a paleozoický paleokras, terrae calcis.

So 20. 7. Geologický, geomorfologický a paleokrasový vývoj, Lažánecký žleb a lokalita Rudice-Seč, podrobnější obhlídka lokality. Geopark Rudice, okolí Větráku, Rudické propadání, archeologie, karsologie, krasová hydrografie, historie hutnictví, sedimentologie macošského souvrství. Návštěva pracoviště ZO Suchý žleb závrt č. 1 při pracovní akci. Vývěrová oblast Jedovnického potoka – Josefov, Býčí skála, jeskyně Jáchymka, archeologie, paleontologie, těžba fosfátů, profil cestou ke Švýcárně, huť Františka, historie těžby z paleokrasových ložisek, historie výroby železa, rekonstrukce tavby.

Celkové shrnutí: nejlepší momenty – diskuze v Hranickém krasu, Vitošově, Na Pomezí, Mladči, mnoha lokalitách Moravského krasu.

B5CZ, Czech Karst

(Karel Žák)

Šestidenní exkurze byla uspořádána pro celkem 13 účastníků ze šesti zemí (Austrálie, Francie, Izrael, Německo, Švýcarsko, USA), které doprovázel proměnlivý počet průvodců z řad českých krasových badatelů (z GÚ AV ČR, Příř UK v Praze a Národního muzea). Průvodci v jeskyních byli jeskyňáři místních základních organizací ČSS. Některých částí povrchového programu se účastnili i pracovníci Správy CHKO Český kras M. Slezák a J. Mottl. Celá skupina se tak početně pohybovala v intervalu mezi 15 a 20 osobami. Ubytování a stravování ochotně zajišťoval ve výborné kvalitě personál hotelu Obecná škola ve Svatém Janu pod Skalou.

Hlavní náplní exkurze byla prezentace karsologického vývoje Českého krasu od období křídy až do současnosti. Každý den měl určitou tematickou náplň. Po teoretickém seznámení s geologií a vývojem krasu v pondělí 15. 7. večer následovala dne 16. 7. exkurze do Koněpruské oblasti, která zahrnovala návštěvu Koněpruských jeskyní a dalších menších jeskyní v okolí, s důrazem na předkvartérní speleogenezi a význam hydrotermálních procesů při vývoji krasu. Součástí byla i vycházka na návrší Kotýz s prezentací archeologických jeskynních lokalit a pravěkého a středověkého hradiště.

Následující den byl věnován genetickým a hydrogeologickým vztahům mezi řekou Berouňkou a krasovými jeskyněmi a paleontologii jeskynních výplní.

Ve čtvrtek 18. 7. byly cílem exkurze hluboké freatické jeskyně v oblasti lomu Čeřinka a historie dobývání vápence v oblasti lomů Amerika, včetně návštěvy hlavního sběrného překopu v oblasti lomů Amerika–západ. Den byl zakončen prohlídkou paleokrasu horní etáže Solvayových lomů a pěším sestupem od Kříže do Svatého Jana pod Skalou.

Pátek 19. 7. byl zaměřen na návštěvu jeskyně Nad Kačákem a nedokončených štol podzemní válečné výroby v oblasti lomu Alkazar. Odpoledne mohli neaktivnější účastníci shlédnout část nejobtížnější jeskyně oblasti, jeskyně Na Javorce u Karlštejna, ostatní navštívili hrad Karlštejn.

Sobotní dopoledne 20. 7. bylo věnováno současné krasové hydrologii a holocenním pěnovcům, včetně návštěvy Jeskyně sv. Ivana ve Svatém Janu pod Skalou a Císařské rokle u Srbska. Odpoledne účastníci odjeli vlakem do Brna na hlavní jednání speleologického kongresu.

B1A, Ice caves of Austria

(Lucas Plan)

Exkurze se uskutečnila ve dnech 14.–20. 7. a zúčastnilo se jí 7 osob. Bohužel, jedna z přihlášených nedostala víza do Itálie a Rakouska a tak se nemohla exkurze zúčastnit. Dva další účastníci nebyli jeskyňáři a neznali SRT a proto se rozhodli opustit exkurzi po dvou dnech. První dva dny jsme strávili návštěvou zpřístupněných jeskyní. Poté zbytek exkurze proběhl

podle plánu a bez problému. Navštívili jsme všechny naplánované jeskyně – Dachstein-Mammuthöhle, Dachstein-Reiseneishöhle, Schwarzmoozkogel-Höhle, Eisriesenwelt, Eiskogelhöhle and Beilsteineishöhle. Oproti plánu jsme nemohli navštívit Eis Palast (umělá jeskyně v ledovci) na Dachsteinu. Místo ní jsme navštívili Kraushöhle v Gamsu.

B1H, Budapest hydrothermal caves (*Szabolcs Leél-Óssy*)

Exkurze se konala od 17. do 20. 7. a zúčastnilo se jí 13 jeskyňářů z 8 zemí (Rakouska, ČR, Ruské federace, Ukrajiny, Brazílie, Japonska, Švédska a Francie. Rozdělili jsme je do dvou skupin. Všichni měli možnost navštívit Ferenchegyí, Józsefhegyi, Mátyáshegyi a Pál-völgyi jeskyně. Společně jsme navštívili Szemlohegyi jeskyni a Rock Hospital jeskyni pod hradem Buda. Každý večer všichni účastníci obdrželi domácí večeři (někteří i před začátkem exkurze, protože přijeli dříve) a poslední večer jsme zorganizovali velký táborák. Ubytování bylo zajištěno v jeskyňářské ubytovně Józsefhegy, kde měli k dispozici 2 místnosti s WC, koupelnou a kuchyní. Většina účastníků spala ve vlastních stanech, ve velké zahradě. Na konci exkurze jsme přepravili všechny účastníky do Brna. Myslíme, že všichni účastníci byli spokojeni.

B2D, Caves and castles between Munich and Brno (*Baerbel Vogel*)

Exkurze se uskutečnila ve dnech 13. až 20. 7. a zúčastnilo se jí 17 osob ze 4 zemí. Sraz účastníků byl v sobotu 13. 7. v Mnichově. V neděli 14. 7. jsme se prošli po centru Mnichova a absolvovali projížďku vyhlídkovým autobusem po Mnichově, cestu do Oberammergau, prohlídku zámku Linderhof a speciální prohlídku umělé jeskyně „Venus Grotto“ v Linderhof Garden.

Pondělí 15. 7. – prohlídka hradu Neuschwanstein, prohlídka jeho okolí, návštěva sýrárny v Hopferau, odjezd do Wieskirche, zde speciální prohlídka rokokového kostela Wieskirche, zapsaného v seznamu

světového dědictví UNESCO. Večer přednáška Petra Hofmanna o jeskyních v okolí.

Úterý 16. 7. – krátká procházka k lanovce Wendelstein (za 7 min. na vrchol/od 933 m do 1 724 m), dále návštěva jeskyně Wendelstein se speciální komentovanou prohlídkou. Prohlídka Salzburgu, kdo chtěl, mohl ve městě navštívit Mönchsberg jeskyni, odjezd na zámek Hellbrunn, kde měla jeskyňářská skupina ze Salzburgu prezentaci „Jeskyně v okolí Salzburgu“. Poté odjezd autobusem do Bad Reichenhall.

Středa 17. 7. – návštěva Königssee, zde výlet lodí do St. Bartholomä, zde pěší výlet do ledovcové jeskyně Eiskapelle. Návštěva „Obersee“, poté odjezd do Dokumentationszentrum Obersalzberg v Berchtesgaden. Návštěva Ramsau a Hintersee, kde jsme se podívali na tradiční práci s dřevem, návrat do Berchtesgaden.

Čtvrtek 18. 7. – odjezd autobusem do jeskyně Lamprechtsofen, speciální prohlídka jeskyně, která byla do roku 2001 nejhlubší jeskyní na světě (–1 632 m). Odjezd autobusem do Werfenu a návštěva ledové jeskyně Eisriesenwelt. Odjezd autobusem do Hallstattu.

Pátek 19. 7. – návštěva ledovcové jeskyni Dachsteinhöhle a Mammuthöhle, dále prohlídka solného dolu, prohlídka a přednáška o prehistorickém těžení soli. Prohlídka malebného městečka Hallstatt.

Sobota 20. 7. – odjezd autobusem do Aurachu, návštěva Erdstall Oberhauser Familie Starzinger, odjezd do Melku, návštěva kláštera v Melku, odjezd do Brna.

B1R0, Caves and karst in Apuseni Nature Park (*Paul Lacobas*)

Exkurze se uskutečnila ve dnech 15. 7. až 20. 7. a účastnilo se jí 6 osob z Austrálie, USA, Německa a Nizozemí. Původní plán exkurze byl změněn, aby lépe splnil očekávání účastníků exkurze, ohledně „skutečného jeskyňáření“ a proto jsme přešli z povrchového poznávání krasu na poznávání jeskyní. Rozhodli jsme se navštívit následující jeskyně a jeskynní systémy: Craiului Cave (krystaly a pěkné speleothemy), Farcu Crystal Caves (zpřístupněná

jeskyně, krystaly), Meziad Cave (zprístupněná jeskyně), Cetatile Ponorului (nejvýznamnější krasové jevy ve východní Evropě), Ciur Izbu, krasový pramen Toplita de Rosia a také jeskyni Gruet. Účastníci byli velmi rádi, že se nám podařilo změnit plán na místě a zahrnout více průzkumů a návštěv jeskyní, ale také zachovat některé předchozí body např. Cetatile Ponorului.

B1SL, Speleological excursion to the Dinaric Karst of Slovenia

(Mateja Ferk)

Tato vědecká exkurze se uskutečnila ve dnech 14. 7. až 20. 7. a účastnilo se jí 10 osob. Program skupiny šel podle plánu a nebyly žádné neočekávané problémy. Nejzajímavějším bodem byl 3hodinový výlet do jeskyně Križna Jama, kde měli účastníci jedinečnou příležitost navštívit křehké části jeskyně, které normálně nejsou přístupné návštěvníkům, a také si mohli vychutnat výlet lodí se speciálními světelnými efekty po jednom z mnoha jezer v jeskyni. Zbýlý program tvořila směs nezávislých výletů a společných aktivit. Vše proběhlo podle plánu, jediný drobný problém, který jsme měli, byl výlet do jeskyně Labodnika. Díky své hloubce 329 m držela tato jeskyně půl století rekord jako jedna z nejhlubších na světě. V současné době je vybavena pevnými žebříky a zpáteční cesta ze dna trvá 2 až 5 hodin. Jeden z účastníků se unavil už při sestupu, ale trval na tom, že bude pokračovat. Výstup byl díky tomu velmi pomalý, ale vše nakonec dobře dopadlo.

B2SL, Sport caving in the Caves of the Dinaric Karst of Slovenia

(Mateja Ferk)

Tato sportovní exkurze se uskutečnila ve dnech 14. 7.–20. 7. a účastnilo se jí 6 osob. Účastníci absolvovali nejprve krátký test dovedností. I přes rozdíly v technikách a některým rychlostním problémům většina účastníků lezla uspokojivě (tedy bezpečně). Jeden z účastníků po této zkoušce přiznal, že už nelezl delší dobu a rozhodl se, že s námi bude lézt v jednodušších

jeskyních a zbývající dny se přidá k vědecké skupině. Program šel podle plánu až na jednu záležitost. Při výletu do jeskyně Odolinske Ponikve, normálně velmi snadné a čisté ponorové jeskyně s několika krátkými stupni, se na samém dně jeskyně utrhla část velkého bloku pod jedním účastníkem. Spadl asi metr s kusem bloku mezi nohama. Zpočátku jsme se báli, že si něco zlomil nebo vymkl, ale naštěstí se to obešlo jen s několika modřinami.

Je obtížné vybrat si pouze jeden výrazný bod, neboť každý účastník měl jeho/její vlastní, ale za zmínku snad stojí návštěva jeskyně Kačna Jama, pro její hluboký a široký vstupní otvor, pod ním se nacházející obří vstupní komora a řeka Reka, kterou mohli účastníci také vidět v jeskyni Škocjanske Jame.

WED – kongresové středěční exkurze

Středěční kongresové exkurze se konaly v průběhu vlastního kongresu. Účastníci odjízďeli připravenými autobusy od BVV a po skončení exkurzí byli dopraveni zpět. Na programu byly následující exkurze po atraktivních krasových fenoménech Moravského krasu.

WED 01 – Exkurze do Punkevních jeskyní a propasti Macocha

Exkurze byla pořádána ve spolupráci se Správou jeskyní ČR a celkem se jí zúčastnilo 398 osob. Od BVV byli účastníci v půlhodinových intervalech přepravováni na Skalní mlýn, odkud pokračovali vláčkem k Punkevním jeskyním. Zde si je převzali průvodci a provedli turistickým okruhem jeskyní, včetně vodní plavby. Po prohlídce byli účastníci dopraveni lanovkou na Macochu, kde měli na chatě zajištěn oběd a poté absolvovali prohlídku horního a individuálně i dolního můstku. Doprava zpět do Brna byla organizována z parkoviště na Macoše zpět k BVV.

WED 2 – Exkurze do Sloupsko-šošůvských jeskyní a propasti

Rovněž pořádána ve spolupráci se Správou jeskyní, účastníků bylo celkem 178. Doprava k jeskyním byla

taktéž organizována autobusy odjíždějícími v půlhodinových intervalech od BVV. Každou skupinku si taktéž převzali průvodci a provedli velkým turistickým okruhem Sloupsko – šošůvskými jeskyněmi. Po prohlídce jeskyní odjeli účastníci autobusem na Macochu, kde měli na chatě taktéž zajištěn oběd a poté absolvovali prohlídku horního a individuálně i dolního můstku. Následně byli dopraveni zpět do Brna.

NC – Kongresové jednodenní nejeskyňářské exkurze
Další z řady exkurzí byly zaměřeny na přírodní a kulturní zajímavosti Moravy a určeny zejména pro doprovodné osoby. Exkurzi se uskutečnilo celkem pět.

NC 1 – The most attractive tourist places in the Moravian Karst
(Hana Blažková)

Exkurzi, jejíž cílem bylo poznat atraktivní místa Moravského krasu mimo proudy masové turistiky, započali účastníci návštěvou technické památky Stará huť nedaleko Adamova. Zde si prohlédli historické expozice výroby železa z konce 18. stol. Dále pokračovali údolím Křtinského potoka k Býčí skále a zastavili se u vývěru Jedovnického potoka. Stejným údolím se autobusem dopravili do obce Křtiny, kde za doprovodu místního faráře navštívili proslulý barokní kostel a bylo jim umožněno poslechnout si tóny 27 zvonů nedávno dokončené zvonkohry. Po obědě se vydali pěšky kolem Rudického propadání a překrásnou scenérií skal Kolíbek do obce Rudice, kde nemohli minout Rudický mlýn s expozicí původního venkovského bydlení, sbírkou minerálů a historickým exkurzem do místního speleologického výzkumu. Velmi příjemné bylo občerstvení místními specialitami. Exkurzi završili v turisticky exponovaném centru Moravského krasu návštěvou propasti Macocha. Celkem se exkurze zúčastnilo 37 osob.

NC 2 – Lednice–Valtice cultural landscape – a UNESCO World Cultural and Natural Heritage site
(Hana Blažková)

Exkurze byla věnována návštěvě romantického zámku

v Lednici a jeho okolí. V zámku si 44 účastníků prošlo jeden z prohlídkových okruhů s reprezentačními sály. V rámci volného programu si všichni užívali krásného dne v nádherné zahradě ve francouzském stylu, někteří navštívili zámecký tropický skleník, expozici mořských akvárií nebo ukázky práce s dravci. Po obědě v zámecké restauraci jsme se plavili parkem po ramenech řeky Dyje k Minaretu, kam jsme vystoupili, abychom si z výšky prohlédli tento jedinečný kout Moravy.

NC 3 – Pálava – UNESCO Biosphere reserve
(Hana Blažková)

Za tropického dne se 45 účastníků exkurze vydalo na přechod Pavlovských vrchů. Na cestě k místu zahájení turistické trasy jsme se zastavili u vstupu do archeologického muzea v Dolních Věstonicích, kde si příznivci tohoto vědního oboru fotografovali místo naleziště světoznámé Věstonické Venuše. Z Pavlova jsme začali stoupat po zelené turistické značce ke zřícenině Divčích hradů. Při dalším postupu po červené značce bylo jasné, že vysoké teploty jsou nad síly většiny účastníků. V Klentnici se skupina rozdělila a většina odjela autobusem do Mikulova, kde strávila čas v chládku stylové restaurace a v okolí zámku. Celkem 8 turisticky zaměřených nadšenců dokončilo celý přechod přes Sirotnčí Hrádek, Stolovou horu až do Mikulova a může si tak připsat 13 km a převýšení cca 800 m v úmorném vedru, ale s nezapomenutelnými výhledy na krajinu Pálavy. Na zpáteční cestě do Brna jsme se projeli vinařským krajem a ochutnali víno v jednom z jedinečných historických sklepů ve Vrbici.

NC 4 – Kroměříž castle and gardens – a UNESCO World Cultural and Natural Heritage site
(Hana Blažková)

V rámci exkurze si 45 účastníků prošlo historické interiéry arcibiskubského zámku Kroměříž a podniklo volnou prohlídku Podzámecké zahrady, kde zaujaly zejména výběhy chovaných domácích zvířat a jelenů. Oběd byl objednan v restauraci, kde účastníci přivítali stylové zařízení a ukázku tradiční výroby piva.

Příjemnou procházkou přes město se skupina přesunula do unikátní Květné zahrady, kde už každý jednotlivě obdivoval labyrinty zelených stěn, Kolonádu, historické skleníky, Rotundu, květinovou a sochařskou výzdobu.

NC 5 – Hranice Karst – a unique hydrothermal karst with the deepest abyss in the Czech Republic
(*Jiří Otava*)

Exkurze do Hranického krasu proběhla ve čtvrtek 25. 7. a zúčastnilo se jí 84 osob. Dva autobusy dopravily účastníky z Brna do Teplic nad Bečvou, odtud se vydali k Hranické propasti. Po seznámení se s tímto krasovým fenoménem a historií jeho zkoumání se pěšky přesunuli ke Zbrašovským aragonitovým jeskyním, kde absolvovali prohlídku jeskyní. Oběd byl zajištěn v lázeňském domě Moravan, po kterém se autobusem přesunuli do Běloutína na Evropské rozvodí Baltské–Černé moře a dále do velkolomu Skalka Hranické cementárny, kde se seznámili s geologickými poměry. Návrat do Brna byl v pozdních odpoledních hodinách.

EC – večerní jeskyňářské exkurze

Exkurze byly určeny pro ty, kteří se nemohli zúčastnit předkongresového nebo pokongresového kempu v Moravském krasu, ale kteří by rádi alespoň nahlédli do nepřístupného podzemí Moravského krasu. Vybrány byly dvě relativně blízké, dobře přístupné lokality.

EC 1, EC 3, EC 5, EC 7 Rudické propadání

Celkem 33 osob využilo možnost návštěvy Rudického propadání ve večerních a nočních hodinách. Účastníci exkurze byli vždy dopraveni po skončení přednáškového programu z Brna do obce Rudice, odkud vyrazili na exkurze do Rudického propadání. Délka jednotlivých exkurzí byla přizpůsobena dle schopností účastníků. Návrat do Brna byl vždy kolem půlnoci.

EC 2, EC 4, EC 8, Býčí skála

Celkem 52 osob využilo možnost večerní a noční návštěvy Býčí skály. Doprava účastníků na exkurze probíhala stejným autobusem jako doprava účastníků

exkurzí do Rudického propadání. Typy a délky exkurzí byli jednotlivými průvodci přizpůsobeny počtům a schopnostem účastníků. Návrat do Brna probíhal opět společně s účastníky exkurze do Rudického propadání.

A – Pokongresové exkurze

Zde jsou uvedeny všechny uskutečněné pokongresové exkurze, včetně stručných zpráv od vedoucích jednotlivých exkurzí. Pro jejich značnou nejednotnost byly některé zprávy zkráceny a upraveny.

A2CZ, Caving in the Moravian Karst
(*Petr Polák*)

Pokongresový speleokemp zaměřený na exkurze po lokalitách Moravského krasu se konal ve dnech a 28. 7.–3. 8. 2013 a zúčastnilo se ho 29 osob. Organizace a průběh kempu byl naprosto totožný s předkongresovým kempem B2CZ, který je popsán výše, v části pojednávající o předkongresových exkurzích.

A3CZ The most interesting karstological phenomena of Moravia
(*Jiří Otava*)

Exkurze proběhla od 29. 7. do 3. 8. a zúčastnilo se jí 9 platících osob a průvodci.

Po 29. 7. sraz v 8 hod. u sochy, vstupní areál BWV, odjezd dva minibusy – velkolom Hranice-Skalka. Celková geologická situace, příbojové facie miocénu, ukázky křídového a miocenního paleokrasu, transgrese karpátu na paleozoické vápence. Teplice nad Bečvou, návštěva pramenů, lomu Baránka s objevitelským komínem, komentovaná prohlídka Zbrašovských aragonitových jeskyní, geneze, paleokrasové jevy, problém CO₂, speleotém, raftových stalagmitů aj. Předání dárkových tašek se speleologickými a upomínkovými materiály. Komentovaná prohlídka Hranické propasti a okolí, mogoty Velká a Malá Kobylanka. Výklad ke genezi, geologii, historii objevů a potápění.

Út 30. 7. Odjezd směr Hrabová, muzeum lomu a vápenictví v regionu. Velkolom Vitošov: krasové

a paleokrasové formy, geneze, spelotémy, paleontologie, historie dokumentace, terra rossa, terra fusca, poruchové zóny. Nález dutých kostí a lebek netopýrů v sintru zóny 52 na vyšší etáži. Jeskyně Na Špičáku – geneze, historie objevů, geologie okolí, speleotémy. Předání dárkových tašek se speleologickými materiály a upomínkovými předměty. Jeskyně Na Pomezí – geneze, historie objevů, geologie, speleotémy, diskuze o speleogenezi. Geologický minipark na povrchu, předání karsologických a speleologických materiálů. Značnou pozornost vyvolaly diskuze o genezi speleotém, stropních koryt, facetovaných partií i celkové speleogeneze systému.

St 31. 7. Křelov–Hvozď, prohlídka nejvyšších jeskynních paleoúrovní – jeskyně Průchodnice. Geologie, geomorfologie, speleogeneze. Zastávka na lokalitě Koňský závrť, pracovišti prostějovské skupiny, výklad o historii a perspektivách objevování. Javoříčské jeskyně, předání speleologických materiálů, výklad speleogeneze, geologie, historie objevů aj. Mladečská jeskyně – archeologie, paleontologie, speleogeneze, hydrografie, historie objevů a výzkumů. Večer Svatý kopeček u Olomouce, historie města a kraje, geologická a geomorfologická situace.

Čt 1. 8. Přejezd Křelov–Šošůvka, geologický a geomorfologický výklad na lokalitě Helišova skála. Návštěva výroby lokálních specialit z kozího syra – Sedlák Šošůvka. Suchdolský ponor, historie objevu, geologie, paleokrasový vývoj na hranici eifel-givet, hydrografie.

Pá 2. 8. Výklad o paleokrasové historii okraje Jedovnické kotliny – Újezd, Lažánecký žleb, Rudice, lokalita Seč. Geologická a geomorfologická situace, paleokrasový vývoj. Typová lokalita rudických vrstev, historie hornictví na Rudicku a Olomučansku, podrobná prohlídka lokality, sedimentární výplně, jednotlivé litotypy, fosiliferní zbrňdličnatělé devonské vápence, zbytky po staré těžbě. Návštěva muzea ve Větrném mlýnu Rudice (speleologická část, hornictví, život na vsi), geoparku před mlýnem, historie propasti Tumperek. Návštěva Rudického propadání a Kolíbek,

archeologický, báňsko-historický (strusky), hydrografický (krasové piráství, ponorová a podzemní část), geologický a geomorfologický výklad. Vývěrová oblast Jedovnického potoka, geologie, stratigrafie, hydrografie. Býčí skála, archeologie, historie objevů, prohlídka vstupní části. Josefská huť, krasové prameny, bazální části devonu, huť Františka, historie železářství, rekonstrukce tavby. Návštěva chrámu Křtiny, výklad o Křtinském a Lučním údolí.

So 3. 8. Přejezd Jedovnice–Vilémovice–Macoča, výklad geologie, speleogeneze, geomorfologie, hydrografie, objevování – horní a dolní můstek. Křenkovou stezkou do Pustého žlebu, Punkevní jeskyně. Geologický a speleologický výklad v Punkevních jeskyních a dále v Pustém žlebu – lokality Malé propadání Punkvy, Malý výtok, Štajgrova, Skalní mlýn. Odpoledne návštěva Holštejnského údolí a Holštejnské jeskyně – historie objevování, geologie, hydrografie. Transport do Brna, rozloučení, akce zakončena večer v areálu dvora ČGS Brno Leitnerova.

Nejllepší momenty: skvělé odborné diskuze, vzájemná tolerance. Problém: organizační komplikovanost zajištění „košer“ stravy pro A. Frumkina, Israel.

A7CZ, Cave diving Camp
(Michal Piškula)

Termín konání: 29. 7.–4. 8. Místo konání: Moravský kras a Hranický kras.

Účastníci, celkem 8 osob + tři průvodci – členové ČSS ZO 6–09 Labyrint.

Ubytování pro všechny účastníky bylo zajištěno v prostorách ATC Olšovec.

V průběhu tábora byly organizovány exkurze na speleopotápěčské lokality v Moravském krasu a na Hranickou propast. Jako první bylo zařazeno potápění na lomu Řídelov, při kterém se účastníci navzájem seznámili a měli možnost také poznat výstroj, kterou používají jejich kolegové. V dalších dnech pak probíhaly exkurze:

29. 7. Lom Řídelov, úvodní seznámení, předvedení výstroje,

30. 7. Moravský kras: Čtyřičtka, Červíkovy jeskyne, Dolní jezírko,

31. 7. Hranická propast

1. 8. Moravský kras Čtyřičtka, Červíkovy jeskyne, Stovka,

2. 8. Hranická propast,

3. 8. Moravský kras Čtyřičtka, Stovka,

4. 8. Ukončení tábora, odjezd účastníků.

Dále byly v průběhu tábora uvedeny prezentácie: Barth, Layberg: Výzkumy zatopených jeskyní ve Švédsku v zinních podmínkách, Schafheutle Markus: Speleologické a speleopotápěčské výzkumy v oblasti Leichingenu, Německo, Michal Piškula: Historie jeskynního potápění v Moravském krasu, Speleopotápěčské výzkumy v Bosně.

Technické zabezpečení tábora zajišťovali členové ČSS ZO 6-09 Labyrint. Účastníci používali svojí vlastní výstroj a dopravu si rovněž zajišťovali vlastními prostředky. Doprovodná skupina zajišťovala dopravu při plnění tlakových lahví a při cestách na větší vzdálenost soukromými vozidly. Plnění vzduchu pro potápěče zajišťovala rovněž doprovodná skupina.

A1SK, Show caves in Slovakia

(Peter Gážík)

Exkurzie sa zúčastnil plný počet 19 prihlásených účastníkov a exkurzia sa uskutočnila podľa nasledovného programu:

1. deň – pondelok (29. júl 2013)

Príchod vlakom do Liptovského Mikuláša, presun na Hotel Repiská – raňajky, ubytovanie, prehliadka Demänovskej ľadovej jaskyne, Vyhliadka na Ostredku, Vrčické pleso, prehliadka Demänovskej jaskyne slobody (veľký okruh), Objavný ponor, Vyvieranie.

2. deň – utorok (30. júla 2013)

Prehliadka Belianskej jaskyne, Sivá brada, Spišský hrad, Dreveník, Spišská Nová Ves, prehliadka Dobšinskej ľadovej jaskyne.

3. deň – streda (31. júla 2013):

Prehliadka Ochtinskej aragonitovej jaskyne,

prehliadka Gombaseckej jaskyne, Silickej planiny, Silickej ľadnice.

4. deň – štvrtok (1. augusta 2013)

Prehliadka Krásnohorskej jaskyne, prehliadka jaskyne Domic, prehliadka Morského oka, Tomaľa.

5. deň – piatok (2. augusta 2013)

Prehliadka Harmaneckej jaskyne, Špania Dolina, Lúčky – prehliadka tavertínového vodopádu so syngenetickými jaskyňami, Bešeňovské travertíny.

Celá exkurzia prebehla podľa plánu, program bol splnený a zhodoval sa s realitou. Účastníci vyjadrili spokojnosť s programom a organizáciou počas exkurzie ako aj viacerými emailami po exkurzii. Príchod účastníkov poznačilo vyčerpanie z nočnej cesty vlakom (trasa Bratislava–Liptovský Mikuláš), keď pri 6hodinovom odstavení na stanici v Žiline nefungovala klimatizácia, nedali sa otvoriť obloky a cestujúci sa nemohli ísť nikam občerstviť. Pripomíname, že to boli dni extrémne vysokých teplôt s maximami až 37–38 °C. Keďže sme predpokladali takýto problém, operatívne sme zariadili skoré prijatie účastníkov exkurzie a poskytnutie raňajok na hoteli.

Zostatok exkurzie prebiehal v rámci vyššie uvedeného programu bez komplikácií. Viacerí účastníci boli staršieho až dôchodcovského veku a dlhší čas im trvali presuny k jaskyniam, ktoré majú vchod umiestnený pomerne vysoko nad parkoviskom. Podľa požiadaviek sme účastníkom pomohli pri zabezpečovaní dopravy z Liptovského Mikuláša.

A2SK, Karst, caves and caving in Slovakia

(Lukáš Vlček)

Termín: pondelok 28. 7. 2013 – nedeľa 4. 8. 2013, počet účastníkov 7.

Priebeh exkurzie sa shodoval s itinerárom uvedeným v exkurznom sprievodcovi A2SK. Príchod v nedeľu 28. 7. a v pondelok 29. 7., ukončenie exkurzie v nedeľu 4. 8. v Bratislave. Lokality boli vybrané tak, aby celstvo charakterizovali krasové územia na Slovensku, pričom každé z nich má svoju osobitú morfogenézu. Jaskyne reprezentujú špecifické genetické typy krasových javov,

všetky typy krasovej výzdoby, ako aj odlišnosti v prístupe objaviteľov a výskumníkov, formách technického vystrojenia a zabezpečenia jaskýň, či formách ich sprístupnenia pre verejnosť. Účastníci mali možnosť zoznámiť sa s prvkami histórie a kultúry, geológiou, klímou, hydrologiou, zoológiou a botanikou, ako aj všetkými rozmermi multidisciplinárnej speleológie a porovnať ich s poznatkami zo svojich domácich lokalít.

Navštívené lokality:

Pondelok, 29. 7.: Kras Jánskej doliny, jaskyne Sokolová, Medvedia, ľadové sondy, Jaskyňa zlomísk, Malá Stanišovská a Stanišovská jaskyňa.

Utorok, 30. 7.: Kras Demänovskej doliny, Demänovský jaskynný systém: ľadová jaskyňa a Chrám slobody.

Streda, 31. 7.: Kras Krakovej hole, Hipmanove jaskyne–Starý hrad, Občasná vyvieračka v Čiernej dolinke.

Štvrtok, 1. 8.: Ďumbiersky vysokohorský kras, Jaskyňa mŕtvych netopierov / alternatíva Važecká a Bystrianska jaskyňa.

Piatok, 2. 8.: Muránska planina – Suché doly, Michňová, Nová Michňová.

Sobota, 3. 8.: Ochtinský kryptokras – Ochtinská aragonitová jaskyňa, Slovenský kras–Silická planina, Krásnohorská jaskyňa.

Nedeľa, 4. 8.: Silická planina, Silická ľadnica, jaskynný systém Domic–Baradla.

Účastníci exkurzie mali zabezpečené raňajky, obed aj večeru, v prípade stredy 31. 7. bol obed vo forme balíčka; zabezpečená bola aj vegetariánska strava. Zabezpečený bol tiež pitný režim, ako aj kávové prestávky, večerné barbecue a ochutnávky piva, vína, medoviny a lokálnych kulinárskych špecialít. Ubytovanie bolo zabezpečené v penziónoch v Liptovskom Jáne, Tisovci a Krásnohorskej Dlhej Lúke, ako aj na horskej chatke M. R. Štefánika pod Ďumbierom. Účastníci exkurzie obdržali balíček s exkurzným sprievodcom, anglickým Bulletinom SSS a viacerými publikáciami SSS, regionálnymi turistickými informáciami, tričkom, nálepkami a odznakmi. Zdamný priebeh exkurzie bol

výsledkom kolektívnej práce. Počas celej exkurzie sprevádzali účastníkov Lukáš Vlček a Pavel Herich, v pondelok a utorok tiež Michal Danko, v stredu Štefan Ratkovský a Alena Koščová, vo štvrtok Milan Štéc, Martin Budaj a Dominik Miler, v piatok Dušan Hutka, v sobotu Jaroslav Stankovič a Zoltán Jerg.

Účastníci exkurzie sa zhodli v nadštandardne pripravenom programe, vyčerpávajúcom všetky prislúbené lokality a témy. Okrem získania nových poznatkov o kras, jaskyniach a speleológii v stredouzerópskom a západokarpatskom merítke, nadviazali nové priateľské i profesijné kontakty a prislúbili si ďalšiu spoluprácu do budúcnosti.

A3SK, Excavation in the caves of Slovakia

(Peter Holúbek)

Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva v spolupráci so SSS (P. Holúbek, J. Psotka a G. Lešinský) zabezpečili exkurzie po vybraných jaskyniarskych lokalitách na Slovensku pre 7 jaskyniarov.

Program:

29. 7. 2013 – návšteva jaskýň Starý hrad, Občasná vyvieračka v Čiernej dolinke a Malá Stanišovská jaskyňa. V Starom hrade sme zostúpili nad Studňu radosť. Noc v Liptovskom Jáne v penzióne Koník.

30. 7. 2013 – návšteva vchodov do jaskýň Líščia diera vo Važci, Kónská priepať, Priepadlé, Šoldovo a vstup do Važeckej jaskyne. V poobedňajších hodinách presun cez Dobšinskú ľadovú jaskyňu do Hája, kde sa nocovalo na základni košických jaskyniarov v sprievode J. Tencera.

31. 7. 2013 – návšteva jaskyne Skalitý potok pod vedením Zdenka Hochmutha s kolegami A. Petrvalskou a P. Kanričákom. Najskôr sme museli zlikvidovať sršne, ktoré sa usadili v jaskyniarskom prístrešku, čo sa podarilo vďaka klobúku pána Farkaša z obce Háj. Potom sme sa presunuli cez traverz do suchých chodieb, kde sme si prezreli prácu jaskyniarov z Prešova. Nocľah v Háji.

1. 8. 2013 – návšteva vchodov do jaskýň Ardočka, Majda Hraškova jaskyňa, 9 stromov a Silickej ľadnice.

Potom presun cez Kralovany (návšteva kralovianskeho tunela) do Priedhoria, kde sme sa ubytovali na jaskyniarскеj základni jaskyniarov zo Strážovských vrchov.

2. 8. 2013 – prezretie si jaskyne Dúrna a vchodu Pripasti medzi Kačkami s predsedom SSS Bohuslavom Kortmanom, potom presun do Čachtíc, kde sa stretávame pri fosilnom vývere s I. Demovičom a M. Vrábelom. Potom navštevujeme vchody do Čachtickej jaskyne, sondy Štepnica a tri závrty zvané Špringerove jamy. Odtiaľto sa presúvame do Borinky, kde nás čaká P. Magdolen s Ľ. Janečkom.

3. 8. 2013 – návšteva symbolického trampského cintorína, vchodov do jaskyne Stará garda, 60. výročia, Veľký závrť, Notre Dame, Ananášová jaskyňa, Sedmička, poobede vstup do päťdesiatmetrovej hĺbky v jaskyni Veľké Prepadlé. Noc na Borinke.

4. 8. 2013 – návšteva Prosieckej jaskyne pod vedením J. Szunyoga a Ľ. Haličku, potom návšteva Demänovskej doliny (Tunelová, Okno, Barania jaskyňa).

Podakovanie patrí všetkým jaskyniarom, ktorí sa postarali o bezproblémový priebeh exkurzie. Účastníci vyjadřili úctu nad prácou slovenských jaskyniarov a myslím si, že boli v dobrom milo prekvapení našimi vykopanými lokalitami.

A2H, Aggtelek Karst (*Szabolcs Leél-Óssy*)

Exkurze se uskutečnila mezi 29. červencem a 1. srpnem v regionu Aggtelek a zúčastnilo se jí 18 účastníků z 9 zemí (Austrálie, Velké Británie, USA, Nizozemí, Ruské federace, Švýcarska, Německa, Brazílie a Číny). První den po příjezdu autobusem z Brna jsme odpoledne uspořádali krátkou exkurzi po údolí Lófej (typické krasové údolí) od jeskyně Jósfaő po jeskyni Vass Imre, kde jsme si prohlédli osvětlenou část krápníkové jeskyně a venku jsme se pokochali krásným výhledem. Druhý den jsme se vydali do jeskyně Baradla, dlouhá prohlídková trasa, zde jsme se museli rozdělit do tří skupin. Účastníci z Číny (prof. Douxian a jeho manželka) neměli jaskyňářské vybavení, proto navštívili pouze turistickou část a potom jsme je

převezli do Jósfaő, kde si prohlédli další osvětlenou část jeskyně (střední prohlídkový okruh). Větší část skupiny jsme také zavedli do pobočky Retek, ale kdo nechtěl, nemusel se této prohlídce zúčastnit a mohl jít přímo k východu Jósfaő s vůdcem naší exkurze. Třetí den jsme měli 4 skupiny: účastníci, kteří nechtěli jít do jeskyně, měli možnost se zúčastnit povrchové exkurze plné krásných závrťů, jezer a vyhlídek. Pana profesora z Číny a jeho manželku jsme přepravili k slovenské exkurzi do j. Ochtinské, Gombasecké a j. Domic. Většina účastníků navštívila jeskyni Meteor a 5 lidí se zúčastnilo prohlídky vertikální šachty v Baglyok (Szabóballagi) a jeskyně Almási. Poslední ráno jsme ukázali účastníkům osvětlenou jeskyni Esztramos (Rákóczi I.), poté pár účastníků odjelo vlastními auty na Slovensko a v Maďarsku do jiných míst, ale většinu účastníků jsme přepravili autobusem do Budapešti. Ubytování bylo zajištěno v Köviróza Hostel, v Aggtelek, kde měli k dispozici 4 velké místnosti, 2 kuchyně, 4 toalety a 2 koupelny. Každý den měli domácí večere. Myslíme, že všichni účastníci byli s programem spokojeni.

A1UA, Gypsum karst in Podolie (*Volodymyr Kompaniyets*)

Exkurze se zúčastnilo 15 osob. Jeden z přihlášených se bohužel nemohl zúčastnit, jelikož ztratil svůj pas a nebyl vpuštěn na území Ukrajiny.

Každý účastník exkurze dostal balíček na uvítanou s programem a další užitečnou literaturou, aby dopředu věděli, co je čeká. Snažili jsme se dodržovat všechny předběžně plánované časy pro každý výlet a každé exkurze v našem programu se účastníci zúčastnili. Účastníkům byly nabídnuty extra výlety do nových částí jeskyně „Mlynky“ a někteří jaskyňáři se těchto výletů zúčastnili.

Tato exkurze byla fantastickým zážitkem nejenom pro účastníky exkurze, ale také pro nás. Dostali jsme mnoho e-mailů s díky a mnoho fotografií od účastníků, kteří byli nadšenými fotografy. Byli jsme velmi potěšeni, když jsme viděli vznik nových přátelství během

dlouhých hodin povídání a dělení se o zkušenosti. Bylo naším velkým potěšením vidět, jak se lidi baví.

Největším problémem byla doprava účastníků zpět domů po exkurzi. Pomohli jsme pár účastníkům koupit jízdenky z Ukrajiny do jimi požadovaných destinací, pokud je nám známo, tak se všichni dostali domů

bezpečně. Poměrně hodně účastníků hovořilo o tom, že se vrátí příští rok se členy jejich jeskyňářských klubů. Soudě podle velkého zájmu zůstat v kontaktu se členy našeho klubu, můžeme říci, že exkurze byla úspěšná.

Finanční zpráva

Kongresové příjmy dosáhly celkové výše 11 240 172,00 Kč. Představovaly je příjmy z účastnických poplatků, finanční příspěvky od partnerů, sponzorské dary, příjmy z pronájmu stánků a prodeje kongresových materiálů. Celkové výdaje na

zajištění kongresu dosáhly 10 938 639,00 Kč, největšími výdajovými položkami byly výdaje za pronájem kongresových prostor, pořádání exkurzí, ubytování účastníků, pořízení kongresových materiálů a tisk kongresových tiskovin.

Položka	Příjmy	Výdaje
Účastnické poplatky	3 441 350,00 Kč	
Účastnické platby – ostatní	6 605 638,00 Kč	
Partneři	530 000,00 Kč	
Sponzoři	276 508,00 Kč	
Prodejci, vystavovatelé	250 946,00 Kč	
Prodej kongr. materiálů	135 730,00 Kč	
Pronájem BVV		2 205 007,00 Kč
Pronájem ostatní		118 849,00 Kč
Propagace		248 710,00 Kč
Kongresové tiskoviny		1 095 557,00 Kč
Kongresové materiály		686 756,00 Kč
Doprava		247 299,00 Kč
Exkurze		2 618 035,00 Kč
Ubytování		1 879 990,00 Kč
Společenský program		202 521,00 Kč
Catering		794 488,00 Kč
Zaměstnanci, brigádníci		370 248,00 Kč
Režijní výdaje		299 112,00 Kč
Odvod UIS		172 067,00 Kč
CELKEM	11 240 172,00 Kč	10 938 639,00 Kč
Rozdíl		301 533,00 Kč

Hospodaření tedy vykazalo přebytek ve výši 301 533 Kč. Z těchto prostředků budou odečteny nezbytné náklady na ukončení činnosti občanského

sdužení Speleo2013 a zbytek bude převeden do ČSS, stejně jako všechny nespotřebované kongresové tiskoviny a další materiály.

Závěr

Organizace 16. mezinárodního speleologického kongresu v Brně představovala několikaletý proces, který započal již v roce 2005 na 14. mezinárodním speleologickém kongresu v Řecku, kde byla poprvé tato myšlenka představena světové speleologické veřejnosti a vyvrcholila samotným kongresovým týdnem v Brně. Po celou dobu přípravy pracovaly desítky dobrovolníků na tom, aby se podařilo připravit důstojný rámec pro vrcholnou světovou událost. Tohoto cíle bylo bezzbytku dosaženo a stovky vděčných účastníků a jejich děkovaných dopisů a e-mailů jsou toho nejlepším důkazem. Účastníci oceňovali úroveň a bohatost programu, který běžel bez jakýchkoliv změn a zádrhelů, místo konání a jeho mimořádnou architekturu a zejména bezprostřední a vynikající přátelskou atmosféru. Velice pozitivně byly rovněž hodnoceny předkongresové a pokongresové exkurze, byť se někteří organizátoři museli potýkat s rozdílnými představami účastníků, jejich schopnostmi a fyzickými předpoklady.

Zcela určitě můžeme konstatovat, že 16. mezinárodní speleologický kongres byl velice úspěšný, což je bezesporu dílem kolektivním, na kterém mají podíl

všichni, kteří jakkoliv přispěli k jeho zdárnému průběhu. Byli to všichni partneři a sponzoři, kterým patří poděkování za jejich finanční i materiální příspěvky. Další poděkování patří všem speleologickým organizacím a klubům ze sousedních zemí, které uspořádaly exkurze ve svých krasových územích, stejně jako všem organizátorům a průvodcům exkurzí z řad členů ČSS. Poděkování dále patří všem konvenorům za jejich nelehkou práci při posuzování a revizi příspěvků a zejména všem členům organizačního týmu, kteří obětovali desítky či stovky hodin svého času na úkor vlastních aktivit a rodin, aby se společně dílo podařilo. Dokázali jsme, že kromě významných a úspěšných aktivit speleologických, dokážeme být i úspěšnými organizátory a srdečnými hostiteli. Česká speleologická společnost a vůbec celá česká speleologie tak byla zviditelněna způsobem zcela mimořádným, na který můžeme být právem hrdi.

Zdeněk Motyčka

předseda organizačního výboru kongresu
předseda České speleologické společnosti

Příloha: několik ukázek reakcí účastníků 16. mezinárodního speleologického kongresu

“Dear Zdenek and co-organizers, I want to thank all of you for this marvelous organization. From my point of view the congress was a real success and I really enjoyed it. I was strongly involved in the organization of the 1997 Congress in Switzerland, and I know how much work it is to make everything working smoothly. Please thank all the persons who made it possible.”

Pierre-Yves Jeannin

“Dear Zdeněk Motyčka, Let my spontaneously congratulate you and all staff members: you did a great job! It was a perfect congress, service

performance was outstanding, the program was so rich, and I felt really welcome. We plan to report about it in our next issues of the “Höhlenkundliche Mitteilungen” and the “Verbandsnachrichten” in Vienna.”

Eckart Herrmann LVH/VÖH

“Dear Organizers, from the bottom of the globe, a very big thank you for an excellent pre-congress tour and superb congress itself all of which was VERY well run. And that was the view of many that I spoke. A special thanks to Kamila, and I am so impressed at

the cave diving she does. The Congress etc really was excellent and well run. Thanks again.”

Ian MacGregor, New Zealand delegate

„A short note to thank you and all the staff and organizers for a wonderful experience. My expectations and those of my acquaintances who attended the ICS were exceeded. The welcome from the people of the Czech Republic was also most cordial. You should be very proud.”

Gary Napper, Austin, Texas USA

“Vážený kolektív organizátorov ICS 2013, milí priatelia! Dovoľte, aby som sa Vám za seba, ale určite aj za ostatných účastníkov poďakoval za krásne a prínosné podujatie. Vyjadrujem môj obdiv a vysoké uznanie za kolektívnu prácu, ktorú ste všetci odvedli. Som presvedčený, že sa tento svetový kongres zapíše ako jeden z najlepších. Laťku ste dali veľmi vysoko a následníci budú mať čo robiť priblížiť sa Vašej úrovni. Nech Vám hrejivý pocit z dobre vykonanej práce dlho vydrží a želám Vám všetkým veľa ďalších objavov a úspechov v jaskyniach celého sveta. Váš starý kamarát.”

Gusto Stibrányi

“Dear Colleagues, I want to thank all people of organization and staff during the meeting. You made a very good job. I spent a very nice week in Brno and got to know a lot of people from all over the world. Thank you.”

Erich Knust, Germany

“We had very good week in Brno – we and our Iranian friends still talk about it. All the best and many greetings from Austria.”

Dipl.-Ing. (FH) Ernest Geyer

“Assuming that you needed a long time of peace and quiet, we have waited until now to send our special thanks to you for a wonderful ICS! It was by far the

most enjoyable Congress we have ever attended (including the two in the USA). Everything was so well organized, but with plenty of time for relaxing with friends at the Speleo Bar. You and your whole staff were so helpful and cheerful, and our pre-Congress trip to the Czech Karst with Karel Zak was a great experience. We're sure that you could tell some tales about how things did not work as expected, but we have not heard any. Even the broken arm at the final dance has become part of ICS legend. So again, thank you for a wonderful experience, to you and your entire staff!”

Art & Peggy Palmer

“Warmest congratulations to Michal, Pavel and Zdenek – in my opinion, this was an excellent speleo congress in every respect. A big ‘Well done’ to all of the organizers.”

Derek Ford

“This is just a quick note to send my appreciation of all the work you and others did for the recent ICS in Brno. You, Ludmilla, Katerina, and others made this ICS work to become a huge success. Thank you!”

Jim Coke

“Dear Kamila, We just wanted to thank you once more for all your help and good information you've provided us for the ICS 2013. We thoroughly enjoyed it and we want to thank also all the organizers for everything all of you did to make us all feel happy and satisfied. We personally think the whole ICS was a real success and you guys deserve all the merits for your hard work. We particularly liked the Night caving experience in Biciskaya (please excuse my spelling) Cave as we had the great opportunity to meet some extraordinary people like Vladislav, Adam (our guides) and many more and we're hoping to keep in contact with them and maybe join them for some more caving in the area.”

Monica & Mike

“Dear Pavel and Zdeněk, I’m now coming back home. I would say all my pleasure and interest during this congress. It was a very efficient organization, very caving and friendly. I’ve spent many very interesting moments of caving, sciences, culture and meeting or fun. For my point of view this is a great success for Czech cavers and speleogists. Thank you very much.”

D. Cailhol, Sciences commission FFS

“Dear Zdenek,

We are writing to thank the members of the Czech Speleological Society for the wonderful congress that

was held in July. It was a privilege to be part of such a large gathering of people, from so many countries all with a love of caves. We know that organising the congress took a lot of effort from a large number of people over several years. We appreciate everything that your members did to make the congress such a great event.

Thank you again and our best wishes to your members for their caving pursuits.”

Cathie Plowman and David Butler

Autory fotografií doprovázejících článků jsou L. Blažek, I. Hama a tiskový odbor BVV.